

Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA
SOHBETİ

KULA, KULLUK EN BÜYÜK ZULÜMDÜR VE BUNUN ADINA KURANDA ŞİRK DENİR

CUMA
SOHBETİ

Kişiler üzerinden ayrıcalık sağlanımı, kişilerin bir takım ilahi vasıfları yüklenmeye çalışmaları, bağluların bağlandıkları kişilere birtakım insanüstü sıfatları giydirmeleri, insan onur ve izzetleyle bağdaşmayacak şekilde davranışları, kul köle pozisyonuna kendilerini indirgemeleri ve yine bağluların kendi sorumluluklarına sırt çevirip Allah'ın rızasına uygun olmayan her türlü davranışı sergileyip ellerinden geleni ardlarına bırakmamaları ve tüm bu sorumsuzlukların ve günahların kurtarıcısı, aracısı, sığınma merci olarak görülen ve gizem ifade eden şeyh, gavs, kutup vb. sıfatlarla yüklü bizim gibi fani insanlar ve bu fani insanların ifade edilen sıfatların postundan nemalanmaları, dini kavramların ve değerlerin içini boşaltmaları ve dini sadece bir geçim kaynağı değil, aynı zamanda lüks, konforlu, müreffeh bir hayatın kaynağı olarak, bir elleri yağda bir elleri balda, sofralarında sadece kuş sütünün eksik olduğu manzaralar, tecrübi hayatlar, bir tarafta sömürülenler öte tarafta sömürenler, kula kulluk edenler vb. hususlar öteden beri yaşanagelmektedir. Bu hususlarla alakalı Kur'an-ı Kerim'de insanlık tarihi kadar bir seyre sahip, gayet açık ve net ayetler hem de peygamber eşleri, çocukları, babaları üzerinden onlarca örnek olay, kıssa eşliğinde Allah (c.c.) tarafından bizlere evrensel mesaj olarak iletilmektedir. Şimdi bu ilahi referanslardan sadece bir kaçını ifade edelim:

"Allah inkar edenlere, Nuh'un karısı ile Lut'un karısını örnek gösterdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki salih kişinin nikahları altında bulunuyorlardı. Derken onlara hainlik ettiler de kocaları, Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. Onlara, "Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!" denildi."

"Allah, iman edenlere ise, Firavun'un karısını örnek gösterdi. Hani o, "Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan ve onun yaptığı işlerden koru ve beni zalimler topluluğundan kurtar!" demişti." (Tahrir suresi, 66/10-11).

"Sonra da, (Yakup) " Ey oğullarım! Bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ama Allah'tan gelecek hiçbir şeyi sizden uzaklaştıramam. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na tevekkül etsinler." dedi." (Yusuf suresi, 12/67).

"Nuh, Rabbine seslenip şöyle dedi: " Rabbim! Şüphesiz oğlum da ailemdendir. Senin va'din elbette gerçektir. Sen hükmedenlerin en iyi hükmedenisin."

Allah, "Ey Nuh! O, asla senin aileden değildir. Onun yaptığı, iyi olmayan bir iştir. O halde, hakkında hiçbir bilgin olmayan şeyi benden isteme. Ben, sana cahillerden olmamanı öğütlerim." dedi." (Hud suresi, 11/45-46).

Yukarıda ifade edilen ayetleri, desteklenen aşağıdaki ayetlerle birlikte düşünelim:

"Hiçbir günahkar başka bir günahkarın yükünü yüklenmez. Günah yükü ağır olan kimse, (bir başkasını), günahını yüklenmeye çağırırsa, ondan hiçbir şey yüklenilmez, çağırıldığı kimse yakını da olsa. Sen ancak, görmedikleri halde Rablerinden için için korkanları ve namaz kılanları uyarırsın. Kim arınırsa ancak kendisi için arınmış olur. Dönüş ancak Allah'adır." (Fatir suresi, 35/18; Necm suresi, 53/38).

"İnsan için ancak çalıştığı vardır." (Necm suresi,

53/39).

"O gün herkes kendi derdine düşmüştür. " (Abese suresi, 80/37)

Bu ayetlerin en iyi anlayıcısı, müfessiri (yorumlayıcısı), yaşayanı, örnek insan Hz. Muhammed (s.a.s.)'in anlayış ve yaşayışına birkaç cümleyle bakalım:

Peygamberlikten önce de sonra da lüks bir hayatı olmadığına, kuru et yiyecek bir kadının oğlu (İbn Mace, Et'ime, 30) olduğuna, Hıristiyanların Meryem oğlu İsa'ya yaptıkları gibi, kendisini aşırı şekilde övmemeleri gerektiğine, zira kendisinin ancak Allah'ın kulu (Buhari, Enbiya, 48) olduğuna yönelik vurgusuna, kızı Fatıma'ya hesap günü kendisini kurtaramayacağını (Müslim, İman, 89), dolayısıyla kendisine güvenmemesi gerektiğine yönelik bir hayat tablosu ortaya çıkmaktadır.

İfade edilen bütünlük çerçevesinde şunlar söylenebilir: İnsanı yaratan ancak Allah'tır. Allah yaratıcı olarak insanın sadece kendisine kulluk etmesini, günah işlediğinde kendisine tövbe etmesini, medeti, imdadı, amanı sadece kendisinden dilemesini, bu noktada sıfatı, kimliği, konumu ne olursa olsun hiçbir kimsenin bir başkasına aracılık yapamayacağını, bir başkasını

kayıramayacağını, şefaathane rolüne soyunamayacağını, bir başkasının günahını yüklenemeyeceğini, şahsi günah çerçevesinde her insanın sözlerinden ve davranışlarından sorumlu tutulacağını, ilahi niteliklerin ve güçlerin fanilere verilerek kendisine şirk/ortak koşulmasını, zira şirki affetmeyeceğini (Nisa suresi, 4/116) şirkin en büyük zulüm (Lokman suresi, 31/13) olduğunu, kula kulluk yapılamayacağını ifade etmektedir. Bununla beraber insanın yapısının bu tarz istismlara açık olduğu gerçeğinden hareketle ilahi mesajlarını Kur'anı Kerim'de bir yandan Allah'a iman etmeyen peygamber eşleri ve çocukları üzerinden verip öte yandan Allah'a iman eden Firavun'un hanımı üzerinden vermesi ve bu ayetlerin aynı surede peşpeşe zikretmesi (Tahrir suresi, 66/10-11), şeklindeki sadece bu iki ayet söylenenlerin özeti mahiyetinde olup ilahi bir manifesto niteliğindedir. Hz. Peygamber'in bu noktada ashabına ve özellikle ailesine, kızına yönelik duruşu da ayetler çerçevesindedir. Zira Nebevi ahlak, Kur'anî ahlakıdır. Vesselam!

Harun DOĞAN

İl Vaizi

harun_dogan23@hotmail.com.

